

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 1/2 — kr.
Félévre 5 — " "
Negyedévre 2 1/2 — " "
Egy órára 1 — " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: KOHÁNYI GYULA.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.



Hirdetési díj:
Nagyobb terjedelmű és többször
hirdetéseket alkuszert jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatást 30 kr.

Drága bizottságok.

Drága bizottságokat választott a tisztelt Ház a kvóta-bizottság és a delegáció tagjaiban, akik külön és együtt ugyancsak föl fogják emelni határozataikkal a közszolgáltatások mérvét és szoktatás nélkül, minden átmenet nélkül, már a jövő évtől kezdve elvállalnak és megállapítanak az ország terhére néhány millió forinttal több kiadást, melyet aztán megint csak följobb licitálnak esztendőről-esztendőre a közös költségek soha nem szűnő emelkedésének révén.

Mert arra még nem volt eset, de nem is lesz belátható időig, hogy akik az országos bizottságok előtt a hadsereg követeléseivel állnak elő, a katonák valamikor azt mondanák: no ebben az évben a budget nem emelkedik semmivel, miután belátjuk, hogy a polgárság eléggé meg van már terhelve adókkal és az állam pénzügyi helyzete is figyelembe kell hogy véssék azon intézmény részéről, mely az állam védelmére van hivatva.

Mesének is merész, hogy lesz valaha közös hadügyminiszter, aki így fog beszélni, így fog gondolkozni és így fog cselekedni. Főleg pedig a lehetetlenségek közé tartozik az, hogy a hadügyminiszter valaha így fog cselekedni. Mert beszélni még csak beszélnek a katonák,

hogy előttük is fontos az állam pénzügyi helyzete, de a valóságban annyit se törődnek ezzel, mint a nadrágszínpókok színével. Hekuba nekik az állam pénzügyi sorsa, a polgárok megterhelése és minden egyéb. Előttük csak egy tekintet létezik. Az, hogy teljesüljön, a mit ők kigondolnak, nemcsak szükségletet, de szeszélyt is. Ha nem ez volna a vezérlő tekintet, lehetetlen, hogy első mertek volna most állani sok, sok millió új követeléssel, hogy már meg a tengerre szálljanak kincsekbe kerülő új hajókkal és a vizen is folytassák azt, a mit eddig szárazon tettek, a hiúsodást az állam kimeríthetlenség tartott eszközeivel.

Igazából azonban ők maguk is tudják, hogy tulajdonképp a végére jutottunk eszközeinknek és hogy a hur nem feszíthető tovább olyan veszedelem nélkül, melynek már is megvannak a kiálló jelenségei. És ezek a jelenségek nem ösmeretlenek katonáék előtt sem. Hiszen a kiharasztott, kizsákmányolt polgárság már annyira jut az elkéséredésben, hogy éppen ellene kell fölhasználni a hadsereg erejét, melyet hála istennek, a nagy és költséges fegyverjátékokon túl nem kellett kipróbálni sok esztendő óta, de a mely azért oly óriási összegekbe kerül, mintha minden tavaszra egy új országot hódítana meg számunkra.

Természetesen nincs semmi jogunk igazságot, méltányosságot, mérsékletet várni a végre is egyoldalú katonai intézkedéstől, mikor magának az ugynevezett népképviselőnek többsége is hajlandó a kormány Dobzse gazdálkodásának támogatására, a szárazon és vizen való pazarlásra és arra, hogy még mindig fokozza a közterhet, melyeknek elviselhetetlensége már valóságos forrongásokat okoz szerte az országban, a hol a nép nem tudja megkeresni a kenyerét, mert nem talál jutalmazó munkát és nem bírja a családfenntartásnak egyre emelkedő költségét, a mi mellett még a közszolgáltatások is reá nehezdednek.

Általában azt szokták mondani a kormányférfiak és kormánypártiak, azt szokták írni a velük barátságos lapok, hogy ugyan ne tullozzon az ellenzék, a magyar nép nincs a kelletén túl megterhelve adókkal, bírja az még a terheit, csak ne izgassák és ne hanytor-gassák előtte a bajokat. Aztán hivatkoznak, ha nem bírná a nép, nem fizetné. Azt azonban persze elhallgadják, hogyan fizeti. Azzal nem dicsekszenek, hogy az adóbehajtás eljutott már náluak a füss vagy fizess elvégig és gyakorlataig, mely néhol nagyon is kegyetlen és hatásos, tudniillik oly értelemben, hogy hatása a koldusszaporítás és a kivándorlás.

Ludas Matyi.

Írta: Fazekas Mihály.

— A «Debreczen» eredeti tárcája —
(Folyt és vége.)

Kereti hát ezt a Feltsert is, hogy ha az Isten Féli, tekintse az ő nyomoruságát, s ha tsak egy két Pillantást szánjon megnézésére: jutalmat Várákosása felett ígér, és a kotsijában Küldi el a Generál szállásáig. Matyi Gazda Egy darabig vonogatta magát; végtére az egymást Felváltó Posták elvitték tsak nem erővel. (Barha nem említém, lehet elgondolni tsak hogy Matyi a képét okosan bétudta vakolni És különös módon elváltoztatni beszédét.) A mi Urunk, ki szegény még vagy három daganattal Melyek a hátáról nem akartak eloszlan, Kornyadozott: hogy vélt Orvossa felé közzelített Majd kirepült szedres bőréből: kéri az Égre, A földre, holy illy nyomorult sorsán ha lehet-ne segittsen Megtapogattja erét Matyi és veszedelmes he- vülést Érez megromlott véreben: hogyha azonnal Fördő nem készül, és köpöly, még ma bi- zonyyal

A szivére megy, és — Ekkor vállat von az álnok. Kéri az Ur minden szentekre, hogy a mit az Isten Értésére adott, rendeljen. — Doctori módon Harmadik ujjával megbökövén homloka bubját: Fördő-viz szaporán, ugymond, és füvek! Elszámlálja külön neveket: szár erdei réti Dudvák voltak ezek: nyul, farkas, béka-tse-resznyék, Medve,- számár,- disznó,- eb,- egér,- kutya,- matska-tövissek, Hát meg az Angyal-szent- s ördög gyökerek (mivel akkor A füvek neve tsakbarom, ördög, s szent vala, Fűvész- Könyv még nem lévén) Nosza Ispán, szolga, Hajdu, kukta, szakáts, kertész, szoba, konyha- leányok, Béres, strázsa, kotsis, fullajtár, bába, favágó. Egy szóval minden valamelyk tsak elől vagy utól volt Fusson az udvarból a rétre, ligetre mezőre, Addig az üstben viz legyen, es hadd éjjen alatta. A Nép mind kirohant, egyedül egy sánta Banyára Hagyván a tüzelést; hanem a szemfűl Matyi ettől Igy szabadult meg: a Paphoz küldé, hogy az Isten

A füveknek erőt szerző Menyébéli malasztért, Kérje a Hivekkel. — Maga megvizsgátja az Urnak, Vak szemeit; kendőt vesz elő s addig simo- galja A két szárnyával, hogy száját befedi, ekkor Megköti hátáról tarkójánál, Uram, ugymond, Nem Feltser vagyok én, hanem a Luda- Matyi, kit kend Megveretett: s Ludját elvette: de hasztalan a szót Nem szaporitom; elég hogy most másodsor adom meg, A mit megmondtam; főképp hogy kend is a hosszas Várákosásba magát ne gyötörje sokára, tsak essünk Által rajta; ha még nekem a jó Isten erőt ad Harmadszor se fogok majd késni. Előveszi csztán Döbrögít és a vert testét megdöngeti rutul. Ekkor az Ágyföből a Pénz kulstát kikeresvén, Ludjaim árát és költségemet elveszem ugy- mond. Azzal butaut vesz, ki megy; a paripára fel- ugrik S illa berek. Haza jö a Fűvész tsorda ra- kottan: Bé szalad egy szobalyány, meglátja az Ur tsuda képét; Elsikkantja magát, ki fut, öszve rikoltja az udvart. Egyik kérdi, mi baj? másik, hogy hol van az Orvos?

Tudja ezt a kormány is, de hallgat róla mélysegesen. És tudják mind, akik komolyan foglalkoznak az ugynevezett szocializmus zavarok okainak kutatásával, de azok nem hallgálnak róla. Ellenkezőleg, kimutatják, hogy nem is a szocializmus izgatja az embereket, hanem a megélhetés nehézsége vagy lehetetlensége. Nehézzé teszi pedig a megélhetést, a keresethány mellett a közszolgáltatások elviselhetetlen terhe is. Épp a napokban jelent meg egy figyelemreméltó könyv az alföldi munkáskérdésből és a szerzője kimutatja, hogy a legtöbb megyében közel huszonhat forintot fizet a polgár 2500 négyeszőg öl föld után állami községi, artéri és egyházi adóban. A tulajdonos tehát valósággal haszonbért fizet a maga földje után a államnak és a községnek és lehetetlen, hogy boldogulhasson adóságcsinálás nélkül, mely aztán a végső döfést adja meg annak is, a kinek még van némi hitele és arra való biztositéka.

Aztán még emeljük a hadsereg költségeit, emeljük a kvótát és emeljük következőképp az állami adót, mely az állammal arányosan nő azon perczentek szerint, melyek a legtöbb községben már megközelítik a százat. Vajjon meg-szólat-e hát a Lelkismeret a két drága bizottságban ott, a hol a kvótát készülnék emelni és ott, a hol a katonai költségeket sokasítják. És vajjon meg-érzi-e Banffy többsége, mikor az ország közgazdasági érdeke fölött dobálja a kockát, hogy súlyos válságok előtt állunk, melyek elől nincs más kitérés, mint hogy végre át kell térnünk az osztrákoké helyett saját érdekeink radikális képviselőre.

A képviselőház ülése.

Olay Lajosnak tegnap benyújtott két névszerinti szavazási indítványa közül ma csak az egyik került lezavazásra, a kereskedelmi miniszter javaslatának kinyomatására vonatkozó, — a másikat visszavonta, miután az elsőnél a szavazatok aránya ez volt: 155 nem 22 igen.

Erre aztán új indítvánnyal állt elő, hogy t. i. a javaslatok az osztályokhoz utasítottassanak, mely indítványt a miniszterelnök ellenzett, Pichler Győző pártfogolt. A kérdésben Polónyi Géza is, ki azt az álláspontot foglalta el, hogy az ország veszélyeztetett gazdasági és kereskedelmi viszonyai azt követelik, hogy a javaslatok, ha azok letárgyalása egyáltalán komolyan tervezetlik, minél hamarabb vétes-senek elő és azért minden késedelem mellőz-tessek. Ezért ő azt kéri, hogy bármely bizott-sághoz kerüljenek a javaslatok, az illető bi-zottság főladatává téssek, hogy azokat gyor-san tárgyalja.

Nagy derűtség között jelentette ki erre a miniszterelnök, hogy ő fel ugyan mindig attól, ha Polónyi vele egyetért, de azért ő is a javaslatok minél hamarabb való letár-gyalását óhajta. A miniszterelnök arczán meglátszott, hogy éppen nem látja sziveseu ezt a nem kért segítséget. Hiszen a javasla-tokból úgy se lesz semmi, milyen szépen rá lehetett volna hát ennek az ódiúmat háritani az ellenzékre,

Ezek után a Ház többsége a pénzügyi, illetve a közgazdasági bizottsághoz utasította, a kiegyezési javaslatokat és foly-tatta a kongrua-javaslat tárgyalását, melynek vitájában ma ismét csak két szónok jutott szóhoz.

Az egyik Bakovszky István volt, ki sok temperamentummal támadta a javaslatot, iróniával és szatírával polemizált Mezei Mórral és egy kitűnő történelmi reminiscenciával perszifalata a Tisza-család befolyását a protestáns egyházban.

Utánna Pulszky Ágost mondotta el Werner Gyula beszédet módosított és bővített kiadásban. Ő is a néppártot és a szászokat vá-lasztotta ki támadásai célpontjává. Vehemen-cziával ment neki Molnár János néppárti vezetőnek és roppant élesen támadta a szász képviselőket, kiknek eljárását — nagyzási mániának mondotta. A heterjesztett határozati

javaslatokkal szemben védelmezte a törvényja-vaslat elvi álláspontját, melynek helyessége őt a javaslat elfogadására bírja.

A vitát holnap sem lehet befejezni, mi-vel ujjában Kálmán Karoly, Lakatos Miklós, Bartha Ödön iratkoztak föl szólásra.

A lólab.

Egy ev. ref. lelkesztől kapjuk az alább sorokat:

Olvasom, hogy Wlasics közölte, minisz-ter ápr. 19-iki beszédében azért tartja szük-ségesnek a kongrua törvénybe az »államelles magatartás« elleni büntető intézkedések felvéte-lét, mert a törvény alkalmazása nem elegendő ha például »bizonyos lelkeszek hazafias ünnepek alkalmával rendezendő istentiszteletre nem mennek el.«

Ennek ugyan így nem sok értelme van, mert vagy a saját hitfelekezete templomában van az az istentisztelet s az ő nélkül meg nem eshetik, vagy más templomban s ahhoz semmi köze nincs. Hanem talán azt érti a miniszter, hogy valamelyik lelkesz nem tart az illető alkalommal istentiszteletet.

Itt a lólab. Mert ennek csakis az a czélzata lehet, hogy a 10 szobor feletti gau-diumot, vagy holmi április 11-e megülesét elrendelő rendelet daczára istentiszteletet nem tartó lelkesz ellen eljárjanak. Ha például en az ilyen államsegélyezett lelkeszek közé tar-toznám, már azóta folya ellenem a kormány fölhívásra indított fegyelmi vizsgálat mert biz' én egyik alkalomra sem tarthattam a közigazgatási hatóságok minden szalid nyoma-sa ellenére sem külön, ünnepélyes isten-tiszteletet, sőt a községi diszközgyűlésekre se jelentem meg.

Mindezek s ehhez hasonló esetek telje-sen elegendők lesznek arra ezután, hogy egy államsegélyben részesülő reformatus lelkesz me-hurczolhassanak s érzékenyen megbün-tessenek. Mert téved abban Szilágyi Dezső, hogy a felekezeti hatóságoknak lesz erejük megvédelmezni az indokolatlanul megzaklatott lelkeszeket. Dehogy! Míg a Tisza-klikk fog uralkodni, ellenkezőleg: kedves kötelességük nek tartják a nyakasság megtörséhez teljes erejükkel hozzájárulni.

Igaz a van gr. Betlen Andrásnak, a kita Tisza-klikk nem enged az egyházi életben

Kutsolják kezeket, tanakodnak, hogy ki az őrög Fojta be ismét száját Nagyságos Uroknak? Oldjuk meg szaporán. — A felholt Döbrögi ekkor Már tsak alig szuszogott és minden pontba elajult, S tsak lassan nyöghette ki, hogy Ludas Matyi volt az És hogy agyon kinzá. Mind lóra kap a ki tsak ülhet, Kergetik a Matyi hült nyomait, de haszontalan ő már Tudj' Isten hol járt: bizonyos, hogy tsalfa örömmel És degesz erszénnyel tért meg Scortuntzius Urhoz.

Negyedik levonás.

Már most ám igazán rosszul lett Döbrögi; Rendes Orvosokat bivatka s Currenst küldözték az Ország Minden részéhez, Ludas Matyi megfogatása Végett, tsak hogy az ő képét igazára leírni Nem lehetett, minthogy más színbe jelent meg — Hogy pedig ez nem más földön, hanem a mi Hazánkban Történt, a bizonyos: meg tetszik az akkori Törvény — Tevők gondjából, kik az ő tsufjára, örökre Feljegyzék a oagy Törvény könyvben, hogy az olyan Rossz uton járó kutya fog, mint a mi Matyink volt,

Ludasnak neveződjön: ez hát nem pusztá találmány. — Nem jött kézre Matyink, mely Döbrögi Urnak eléggé Bokrozta baját, és már egy izbe reménység Sem volt étehez: hanem a bölts Orvosok által Nagy Nyavalyáján a munkás Természet erőt vett. És lassan lassan keze szennyét tsak kihevverte Matyánsnak; hanem a Ludas név annyira fész- ket Vert szívébe, hogy a vidék Ludját kiölette Mert tsak Lud tollat látott is, azonnal el- ajult; Még a Ludi magistert is ki akarta csap tni A Jószágból; de az azt ígerte, hogy inkább Rectornak hivatja magát s minden követőt. Husz lántsást tsak azért tartott, hogy tize na- pig estig Tize viszont éjjel mindég őrt álljon az Udvar Környékén; — hozzá közelíteni akarki fíjának Sem lehetett, ha ugyan tsak előtte nem es- meretes volt. Hogyha az Udvarból a Jószágba ki ment is, Tiz Lántsás lovagolt mindenkor hintaja mel- lett. — Ezt Matyi is mint már jól tudta, de haszta- lan; ő azt Háromszor fogadá, hogy megveri Döbrögit, annak. Barha török szakad is, tsak meg kell lenni akárhogy.

Országos Vásár esik egykor Döbrögi Urnak Városkájában; Matyi ott mint más igaz Ember

Megjelenik paripán, a Lóvásárba bojongván. Meg lát egy virgontz Lovat egy idegen sihe- dernél; Egy Kérdezi, hogy mire tartja? Uram tsak száz arany ügymond. Döb Min Tzimbora, hogy ehet az? Matyi így szól, ugye komázol? A jó Tiz lovat is veszek én annyin, tán jobbat is ennél. Erj Ugyde Uram! felel a Siheder. jó nagy Magyar Ország, Rur Hog És mégis kihagyom mindjárt atzállal. Rajt Mind a két szememej, ha tsak egy lova hág is elebe. Hajt Ugy én a Lovadat megveszem, mond Matyi, hogyha Fog Meg bizonyíthatnád, pedig így meg nem veszi senki. Min Int neki, — felre megyen vele — nézd ottan lakik egy Ur, Efo A Ludas Matyi név iszonyu felelmes előtte, Elfog Tán tudod azt mag is. — Majd ott koczikazik el arra; És k Tiz lántsás katonák lovagolnak hintaja mellett Hog Majd ha az Erdőnél járnak, uyargalj oda, mond- jad Sark Szembe az Urnak, hogy te vagy a Ludas Ma- tyi, osztán Tsak Kotródj ám, mert száz Leiked lesz, mégis az őrög Mit Elvisz Ecsém, ha azok megcsipnek: hogyha nem, ugy én Oszt Megveszem a Lovadat; felpénzül, hogy biso- nyos légy Tiz Aranyat feladok; majd meglelsz engemet itt s itt.

szerepet játszani és érvényesülni, — igaz, hogy a szervezést fogja ez a javaslat nagy részben meggyökereztetni s csupan arra való az egész, hogy kormányparti kéréseket csináljon belőlünk, illetve azokból a kik részesülni fognak az államségélyből. Hát adok az Istennek, hogy nem kapok belőle!

Ausztria inge.

Nem tudjuk, mulatságos dolog-e inkább, vagy komoly, hogy a kiegyezési tárgyalások között az osztrákok nagy lélegzetű tanácskozásokat indítottak meg az osztrák-magyarok nevezett, de tulajdonképp bizony csak osztrák kiviteli egyesületben arról, mennyire el van maradva Ausztria az ipari s ezzel kapcsolatos kereskedelmi kivitelben, a többi államok mögött.

Komoly ez a dolog és komolyak, alaposak a panaszkok, melyek a kiviteli egyesület tanácskozásaiban hangzanak. Első sorban az egyesület titkára, mint előadó foglalta azokat össze egy tanulmányban, melyben óriási díszesreket h a l m o z t a k a tanácskozók és a m e l y é r t k ü l ö n óvációkban reszesítették a referens titkárt. Pedig a „Leistung“ nem is oly tűneményes, mint első pillanatra látszik. A titkar ur egyszerűen a statisztikából dolgozott, mely kimutatja pontos számmal is, amit magyar részről elégszer hangsúlyoztunk, hogy az osztrák ipar nagyon kevésbé részesedik a külföldi államokba irányuló kivitelben és nem tudja megállani a versenyt immár a keleti országokban sem, az angol, a francia, a németországi iparral.

Nagy baj ez Ausztriának, annyi bizonyos. És nagy baj voltaképpen nekünk is. Mert ha az osztrák ipar messze országokban is képes volna piacozni, hódítani, talán nem vetné magát oly szipolyzó erővel a mi fogyasztásunk kizárólagos igénybevételére és könnyebb volna szabadulnunk attól a szorosságtól, melyhez most Ausztria, mint egyedüli menekedez ragaszkodik.

Érdekes az a vita, mely a kiviteli egyesületben folyt és maga az előadó jelentés is tökéletesen jellemző azon irányban, hogy a Magyarországon annyira verseny képes és domináló osztrák ipar mily törpe és tehetetlen a világpiacon, az volt mint az előadó

szomorúan konstatálja, nem hogy előre hatolni nem tud, de eddigi pozícióját sem képes megtartani.

Sok mindenféle okát keresi ennek az előadó és keresik a tanácskozásban résztvevő iparosok és kereskedők.

Nem is találják az okokat, melyek igazolják, hogy az osztrák kormány is csak Magyarország kihatolásának és kizsákmányolásának magaslataig tud fölemelkedni, de nem tudja képviselni az osztrák állam közgazdasági érdekeit messzebb kihatásban és nem tudja szolgálni eredményesen azt a célt, hogy Ausztria ipara és keresedelmé a messzebb külföldön érvényesíthesse magát és a nagy világpiacon teréről hozzon hasznot és kiucseket a maga országába.

Általában a kereskedelem, a közvetítő kereskedelem kielégítő szolgáltatásának hiányáról panaszkodik a kiviteli egyesület titkárának jelentése és a távolabbi, tömegesebb export egyik lenyeges akadályának tekinti ezt. Zárta az iparos és gyáros körökben sokszor halljuk ennek az ellenkezőjét, azt, hogy a közvetítő kereskedés parazita módra kiéli a termelő ipart s a munkát, és így mindenesetre érdekes az a főfogás, mely egy jelentékeny országos egyesületben kifejezésre jutott, hogy ellenkezőleg, a kereskedés képezi az ipar, főleg a nagy ipar szárnyát, melynek segítségével atrópuhat a tengeren és a sivatagokon.

Figyelemreméltó az érvelés, mely ezt az álláspontot kísérte, még pedig úgy az iparosok mint a kereskedők részéről. Az, hogy az ipar megbénítatik, ha magának kell gondoskodnia a cikkei értékesítéséről is. Ehhez mindenképp előtérbe kell hozni a sokszoros tőke ellátást, aztán vele jár a hitelezés nagy kockázata és megoszlik a vállalkozó nagyiparos gondja és munkája, nem összpontosíthatja minden figyelmét és fáradságát a versenyképes cikkeik előállítására és a gyárüzem vezetésére, felügyeletére, ami oly sokszerű gondosságot igényel magába véve is.

Egyrészt tehát a kereskedési szolgálat hiányosságának tulajdonítja a kiviteli egyesület az osztrák export csökkenését, másrészt annak, hogy Ausztria súlyos adókkal, más államokénál sokkalta súlyosabbakkal terheli meg az ipart. Azután a vasuti tarifapolitika sincsenek megalapozva az osztrák iparosok, azzal sem, hogy Ausztria sem részesíti az iparát állami támogatásban. És összevéve

ennek tulajdonítja a kiviteli egyesület az osztrák ipar elmaradását a világversenyben, aminek egyik jelenségeként fölemlítetik egy kis statisztika, mely szerint Svájcban egy év alatt 4469 üzleti utazó fordult meg, — a kik közül német országi volt 3309, franciaországi 653 és osztrák kereskedelmi utazó csak 154.

Természetesen csak egy részlet ez azon adatok közül, melyek az osztrák iparnak a valóságos külföldön való vereséget mutatják. — És egy részlet ez abból az érvelésből, mely napnál fényesebben igazolja, hogy az osztrák ipar a végsőökig rá van utalva a magyar fogyasztó területre, ahol bizony csak úgy polyognak az utazói.

Került is egy őszinte ur, aki ezt megmondta a kiviteli egyesület tanácskozásán. Egy osztrák gyáros, a ki azt hangsúlyozta, hogy mind szép ez a sok cifra beszéd arról, hogy az osztrák ipar számára a messze világokba még az exotikus vidékre is keresnek exportot ha nem az gazság az, hogy mindezeknél fontosabb a kiegyezés Magyarországgal. „Ez a mi tulajdonképpeni kiviteli területünk, ez az ing, a mely sokkal közelebb van, mint a kabát és nincs fontosabb érdekünk, mint az, hogy Magyarországon jólét legyen.“

Igy érvelt egy osztrák gyáros, a ki nem a magyarokat szereti, ha nem szereti önmagát az osztrák ipari, melyre nézve a jólét forrása a mi jólétünk.

Ha nem azért e már sem létező jólét ellen törnek az osztrákok, a kik a kvóta fölemelését követelik a kiegyezés fejében, mely nekik létérdekük, a mint sok más mellett, — ime, igazolja a kiviteli egyesület tanácskozásainak eredménye. Az inge vagyunk Ausztriának, de azért a jólétük testvérek mégis le akarják rólunk huzni az inget.

A háboru.

Mac Kinley ultimátumának másolatát Barnabe, a Washingtonban székelő spanyol követ tegnap megkapta. A követ nyomban kikérte utlevelét. Madridban pedig Woodford, az Unio követe készül az elutazásra. A követség összes tagjai különben a tegnapi éjjelt az ő szállásán töltötték.

Ez az utolsó fazisa a hónapok, sőt mondjuk, évek óta húzódo spanyol-amerikai viszálykodásunk.

Hivatalos megerősítést nem nyert még ugyan, a New-York Herald azonban biztos forrásból tudja, hogy Spanyolországnak szombat reggel 6 óráig terjedő határidőt adott az ultimátum teljesítésére.

Ha Spanyolország ezt elutasítaná, az operáció nyomban megkezdődik Kuba és Portoriko kikötőinek zaráttával, a mit hadseregnek haladéktalan mozgósítása követne a Nagy-Antillák okkupációja céljából.

A washingtoni spanyol követnek véleménye szerint a spanyol kormány az ultimátumra azzal felel, hogy Woodford tabornok amerikai követnek atküldi az utlevelét. Arról, hogy Spanyolország engedne, a tegnapi trónbeszéd után, a mely különben a Sagasta beszéde által felhevült spanyolokat még inkább feltűzette, szó sem lehet.

Madrid, apr. 22.

A cortex megnyitó ülése után a miniszterek rendkívüli miniszter tanácsra ültek össze. Ezután Sagasta miniszterelnök a hozza intézett kérdésre kijelentette, hogy a kormány Mac Kinley ultimátumára vonatkozólag még nem kapott hivatalos értesítést. Woodford, az Egyesült-Államok követe még nem kérte utlevelét.

A miniszterelnök hozzátette, hogy a minisztertanács kizárólag a háborúval és a szárazon és vizen való h di készülődésekkel foglalkozott. A határozatokat azonban titokban tartják.

Washington, apr. 22.

Bernabe spanyol követ Washingtonból este 7 óra 30 p. elutazott. Hivatalosan közölte, hogy az Egyesült Államok a Spanyolországgal való háboru eseteire lemondanak a kalózlásról.

Tetszett a tüzről pattant Siedernek az alku
És nehézen lesi, hogy mikor indul már az az
Ur ki;
Egyszer lárma esik. — Riogatják széllyel az
embert;
Döbrögi jó hintón! Utjából félre vonódik
Minden igaz lélek. — Pezseg a pozsgás Si-
hederben
A jó vér s tsak alig várhatja, hogy a kerek
Erdőt
Érjek Döbrögiék; mint a nyil utánok ereszti
Rarólat; lassan, lassan Uraim! kiabálja;
Hogy ki vagyok? tudd meg Ludas Matyi én
vagyok! utszu
Rajta Legény! ordítja az Ur — egyszerre
utánna
Hajt a tiz Lantsás, de mi haszna, nyomába se
hágna.
Fogd ki kocsis nyerges Lovadat, mond Döbrögi,
jobb ez
Mind a tizenél, mondjad, hogy száz arany
a ki
Elfoghatja! szorítsd! Maga a hintóba felug-
rik,
És kíváncsi szeméit düllyesztve mereszti utá-
nok
Hogy fogják már el Matyit, ő pedig a kerek
Erdő
Sarkánál elbujva fülelt s látván, hogy az Ur
már
Tsak maga van; kilopózkodik és megrántja
ruháját
Mit bámul az Uram? nem fogják azt ma el
ugymond,
Osztan nem Ludas Matyi az, hanem én vagyok,
a kit

Megveretett Kelmed, s Ludját elvette erővel.
Döbrögit a menykő ha azon nyomban meg-
ütötte —
Vólna talán sokkal könnyebb lett volna sze-
génynek.
Összve rogyott és a kotsiból ájulva zuhant le.
Oit Matyi szanakozás nélkül megverte utól-
szor;
S erszennyét a Lud árrába viszont kiürítvén
Mondja: ne féljen az Ur, már többször nem
verem én meg.
Azzal lóra kapott s elment dolgára örökre. —
A tizenegy Lovasok nagy későn vissza kerül-
tek,
Vert lovaik tsak addig huzván inokat, vala-
mint a
Megzsákkolt Urok is, kit el érkezvén, kotsi-
jában
Bádjjattan letek; mondják hogy nem vala
képes
Tarkón tsipni Matyit. Nem is a vólt Döbrögi
mondja,
A négyelni való meg vert háromszor. — Az
Isten
Igy bánik, s bánjon valamennyi kogyetlen
Urakkal.
Ezt mondván, mektért a Kastélyába s azonnal
El küldötte a husz Lantsást, kegyelemmel
akarván
Ójni magát ezután az erőszak tételek ellen;
És törvénytelenül nem bánt; hanem úgy a
hogy illik,
Embertársaival; jól is végezte világát. —

A képviselőház külön szavazás nélkül elfogadta azt a javaslatot, mely fölhatalmazza az elnököt, hogy hadiszolgálatra önkénteseket toborozzon.

Madrid ápr. 22.

Woodford amerikai követ, tegnap este megkapta az ultimátumot és ma átadja a spanyol kormánynak.

Frankfurt ápr. 22.

A kubai fölkélok egyik vezérének, Palmát Washingtonba hívták Miles tabornokkal, a rendes hadsereg parancsnokává való tanácskozással.

A new-yorki kubai junkta úgy magyarázza azt, mint a kubai köztársaság tényleges elismerését. A hadiszükségek fedezésére újabb birodalmi adóbillit fognak beterjesztetni.

Hamburg ápr. 22.

Sagasta az ultimátumra sem a h a d ü z e n e t t e l, s e m m a s k é p p n e m v a l a s z o l — Egyszerűen tudomásul veszi azt és bevárja, mit tesz az Egyesült Államok.

Színház.

Merénylet Szentés János ellen.

A szintársulat kedvelt komikusát nagy meglepetés érte boldog április havának huszadik napján.

Előtte való estén, kedden Straus szerepében játszotta Zsupánt, a disznókereskedőt. Szintén elsiklott a szeme a czimzésnek, mely szöveget: Szentés János disznókereskedőnek Debreczenben.

Irka-írka, akum-bákum, soh' se volt mulatságom — gondolta Szentés, hanem azért csak feltörte a borítékot.

Ah... és unottan dobta el a levelet — s z a m l a v o l t b e n n e elmélkedett egy kissé a könnyelmű emberekről, a kik nem sajnálják a pénzt számlákra pocsékolni, aztán elaludt és álmódott is boldog szép vidékről, ahol nincsenek — hi-, telezők.

Masnap véletlenül-e vagy kíváncsiságból, csak megnézte ki küldhette ő neki a számlát és olyan meghatottság fele formát is érzett hogy: nini csak megemlékeznek az emberről. »Vágó és Beszély« — olvassa a számláról.

Kik lehetnek? tőprenkedik, végre is nem káptalan az ember feje, hogy minden hitelezőjét ismerje!

Mit akarhatnak? kutatja Szentés tovább papíron.

Felkérjük tehát urasságodat, hogy a számla teljes összegét — kétezer háromszáz forintot (2300) postafordultával megküldeni sziveskedjék,

Kétezer három...

A mi derek komikusunkkal forogni kezdett a világ, nézte jobbról és balról is a papírost, hanem az összeg nem akart sehogys sem kevesebb lenni.

És mit is vásárolhatott ő 2300 forintért? Tengerit! »Óram Isten, hiszen, ha én annyi tengerit megettem volna, régen tengeri betegségbe haltam volna! véli nagy trémájában Szentés. De utóvégre is nem lehetetlen, mert az ember feje nem káptalan...

Épen egy jól szelelő britanicára gyújtott volt a megrémült művész, mikor egy eszméje támadt.

Ki fogja fizetni a tengeri árát!

Hanem a terv kiviteléhez pénz is kell! Spórolni fogok monologizált s kidobta a szivarját az ablakon és hozatott helyette becsületes kurta szivarokat Huszonnégy óráig élt

kurta szivaron a derek komikus s talán még most is azokat szívna, ha a leveleürdő el nem jön a tévesen kézbesített levelért, mely szöveget Szentés János disznókereskedőnek, de nem annak, akinek csak a cigánybaróban van — disznója.

A Gésák. Szép számú közönség előtt került színre tegnap ez a bájos operette. Vum—Csit a tea ház tulajdonosát ezuttal Szentés játszotta s leszámítva első felvonásában izgatottságát, szép sikerrel. A harmadik felvonásbeli kuplét és tánczot olyan kecsesen mutatta be, hogy a közönség perczekig sem fogyott ki a kacagásból. Mezey jobb volt mint első ízben.

A színház átalakítása. A színház átalakítására vonatkozólag hozott közgyűlési határozat egy lépessel előbbre ment a megvalósuláshoz. Tegnap lett felterjesztve jóváhagyás végett a belügyminiszterhez s ha a jóváhagyás megérkezik az építkezésre pályázat lesz hirdetve, s igen valószínű hogy még a nyár folyamán a színházi nézőtér nagy átalakításon megy keresztül.

Az ítélet. A debreczeni színház ez évben az utolsó premier előadásául az ítélet című tragédiát mutatja be. Az előadás iránt mely a jövő heten pénteken lesz városunkban nagy érdeklődés mutatkozik. A darabot egy helybeli szerző Z i v u s k a J e n ő írta. Az előadásra szintársulatunk drámai személyzete szorgalmasan készül.

Ujdonságok.

*** A Csokonai kör felolvasó ülése.** A Csokonai kör ma delután 5 órakor érdekes műsorral felolvasó ülést tart. Az ülés ez alkalommal a kereskedelmi akadémia nagy termében lesz megtartva. A felolvasó ülése F. Kállay Lujza is közre működik, — nem felolvasással. A műsor a következő:

1. Családi-kör. Irta és felolvassa Zala Márk.

2. Levél ária. (Rip Van-Winkle operetéből.) Népdalok. Éneklé F. Kállay Lujza, a debreczeni színház művésznője.

3. Apróságok az örök városból. Szabad előadás Sinka Sándortól.

*** A király Münchenben.** A király mint Münchenből táviratozzák, ma d. e. hét órakor odaérkezett. A pályaudvaron Lipót bajor herceg és neje Gizella hercegné fogadták. A király a hercegi pár palotájában szállott meg.

*** Egy párbaj-történet.** Egy maros-vársárhelyi ügyvédhez beallított a minapában egy földbirtokos és valami peres váltó-ügyében halasztást kért tőle. Az ügyvéd hivatkozva a váltó elévülésére, nem adta meg a halasztást. A földbirtokos eltávozott, rövid idő múlva azonban két úri ember kereste fel az ügyvédet, a kik a földbirtokos nevében provokáltak. Az ügyvéd nagyot nézett, aztán megnézte segédeknek — a központi vizsgálóbíró és az ügyész. Eddig még nem folyt le a páros viaskodás.

*** A bécsi börze égése.** Bécsben a múlt éjszaka nagy tűzveszedelem pusztított, amelynek csaknem teljesen aldozatul esett a tőzsde épülete. A kár nagyon jelentékeny, mert az értéktőzsde nagy része, a melynek diszitése vagy százezer forintba került, jórészt tönkre ment. Az üzleteket ideiglenesen a zomszédteremben intézik. Erősen megrongálódott a részlet is, a melyet csak két esztendővel ezelőtt javítottak ki 70 ezer forint költséggel. A tűz okát eddig még nem derítették ki. Az egyik verzió szerint már szombatn beleütött a villám az épületbe s attól fogott tüzet valami gerenda, a másik vélekedés szerint a kéményből való szikrák okozták volna a bajt. Ezer szerencse, hogy nem nappal tört ki a veszedelem, különben a nagy pánikban sok ember jutott volna veszedelembé. A tüzet éjjel után két órakor vette észre az inspekciós őr, a ki körutját végezte a tőzsde épületében.

*** Három millió adóhátralék.** A dusan termő Alföld egyik legszebb megyéjéből, Torontálból írja tudósítónk, hogy az ottani szegény embereknek három millió forint adósságuk van csak egy hitelezőnél, az államnál. Nagy Becskereken a közigazgatási bizottság mai ülésén hozta nyilvánosságra ezt a szomorú adatot a pénzügyigazgató, bejelentvén, hogy Torontálmege lakosainak összesen 3 millió frtnyi adóhátralékuk van.

*** A fogoly szerb király.** Milán ex király tudvalevőleg Belgrádban van és szörnyen kezeli az ország ügyeit.

Sándor király belátta, hogy a bajok minden forrása atyja, Milán, miért is ennek háta mögött tárgyalásokba bocsátkozott a radikális párt vezetőivel. Nevezetesen Vuics Mihály dr. volt pénzügyminiszterrel, hogy mily módon lehetne az országból Milánt eltávolítani.

Milán rájött a titkos tárgyalásokra, mire a konatot az ő bizalmas embereivel rakta meg, a kiknek szigorúan meghagyta, hogy oda Milánon és Györgyevics m. elnökön kívül az ő tudta nélkül senkit se bocsássanak a konakba.

Ez a magyarázata annak, hogy Sándor király már két hónap óta a konak fogja, a mit Milán és legbizalmasabb híve Györgyevics miniszterelnök azzal mentetget, hogy Sándor király súlyos beteg, holott Mihalouits udvari orvos azt állítja, hogy a király meghűtötte ugyan magát, de baja nem veszélyes és abból már régen fölgyógyult.

A konak titka kezdett kiszivárogni az utcára, mire Milán az elmult husvétvasárnapján a, Sándor király oldalán a templomba kocsizott s az ő jelenlétében fogadta a külföldi diplomata, a miniszterek és a hadsereg szokásos üdözlését.

Azóta ismét bezárultak a konak kapui s lelek se ki, se be.

Milán pörbe fogja a radikális párt vezérét, Pasieot, hogy a választások idejére bezárhassa, hogy ellene; míg valami mentő eszméje nem támad, ne fordulhasson a radikális párttal.

A beavatottak azt hiszik, hogy a fogoly királynak talán sikerülni fog magát atyja önkénykedése alól kiszabadítani s ez esetben a radikálisok segítségével, ha Milán nem hagyja el az országot, elzaratja őt. Attól is tartanak, hogy Milán, — mint a hadsereg főparancsnoka, — a fiat, Sándor királyt záratja be s míg az betegségéből fölépül, mint regensz fog uralkodni.

Milán ugyan hajlandó volna bekémben elhagyni Szerbiát, csak hogy pénze nincs, mert a szerb nemzeti bankból kiereszkolt tiz millió frankból, ha jut is valami a számára, az vajmi csekély, mert Párisban kerek tizenkét millió frankkal tartozik s így alighogy a kamatját törlesztheti.

Ilyen kétségbeesett helyzetben lévén kiszámíthatatlank Milán cseljái, melyek az ő és fia bukását is előidézhetik.

*** Érdekes válópör.** Thury Sándor nyugalmazott államvasuti hivatalnok ellen válópört indított a felesége. A kuria most foglalkozott a dologgal és mindkétbírósg ítéletének helybenhagyásával visszautasította a szép asszony váló keresetét. Indokolt azt adja a kuria hogy a válói készülő asszony a hosszú különéés ideje alatt férjének szerelmes leveleket adott és legyottokat kért. Továbbá tanuk vallottak, hogy egyizben már, a mikor a válóperes jártékot folytató menyecskét a kuria elutasította az asszony láthatólag megbékélt férjével, mert mindenfelé eljárt vele s érintkezésük szívelyes volt.

A krajczár. Nagyon kis becsülésben részesült a krajczár míg ett, haldoklása sem csinál nagyobb emociót. A gyászjelentését jó előre adjuk a következőkben:

A m. kir. Pénzügyminiszter 40918 számú rendelete folytán közhírré tétetik, hogy az ausztriai értékű egy krajczáros és fél krajczáros rézváltópénz a magán forgalomban

csak 1898 évi június hó 30-ig fogadandó el, az állampénztárnál és hivataloknál pedig csak 1899 évi december hó 31-ig fogadtnak el s hogy 1899 évi december hó 31-ike után azok sem nevértékükben sem anyagértékük megtérítése mellett többé sem fizetéképen el nem fogadtnak, sem be nem váltatnak. A városi tanács.

* **Kinevezés** A m. kir. államvasutak gépjavitó műhelyének orvosává Dr. Keller Eleket nevezték ki. Ez új orvos a telepen mindennap a délelőtti órákban tartozik megjelenni. — Működését május hó 1-én kezdi meg.

* **Véres szerelmi dráma.** Borzasztó szerelmi drámának volt színhelye Gilád temesmegyei község. Egy ottani lakos Szveteszkú Nikola — egy fiatal leányt vett nőül. Szveteszkú már idősebb özvegy volt, mikor újra házasságra lépett és nagyobb gyermekei is maradtak első feleségétől. Ezek között egy csinos legényfiú is. Rövid idő után, hogy a fiatal asszony a házhoz került, a legényfiú és fiatal most-hája egymásba szerettek. Multkor, mikor az öreg betoppant a házba, csókolózva találta őket. Mikor ezt látta a régóta gyanakodó ember, kirohant a szobából, hogy fejszét hoz, melyért bosszút áll. — A fiú, hogy apja ellen védekezze, a falon függő fegyvert akarta levenni. Nagy izgatottságában azonban a karkason föltűgészített fegyvert elsütötte úgy, hogy a golyó testébe hatolt. Mire az apa a fejszével visszatért, már holtan találta.

* **Csak egy pillanatra.** A mi a szomszajnak a víz, a mi az éhesnek a kenyér az a színházlátogatónak a »gucker.« Elképzelhető aztán, ha a színházlátogató egy ilyen fontosságú tárgyra tesz szert, nem egy könnyen adja ki kezéből mert rosszul esnék, a már szokott kedves látszert nélkülözni. Ne adj isten, hogy valamelyik barát 2 percznél tovább vegye igénybe azt a szivességet, ha a gucker tulajdonos színház látogató azzal a bizalommal ajándékozza meg, hogy egy perczre kölcsönadja!

A két percz elmultával hallatszik. Ide a guckeremet.

A kinek két percznél több ideig szabad a bizalmat igénybe vennie, azt feltétlenül a barati névvel kedvesebb czim kell, hogy illesse. pl. barátom. Pedig a barátom nem egy perczre kéri. Barátom legyen szives egy másodperczre. Ez a másodpercz aztán nem mindig egyforma hosszú, attól függ, hogy meddig tart az előadás.

De ekkor sincs mindig vége másodpercznek, ah, egy szivességre kérem. Ah a legnagyobb örömmel. A holnapi előadásra adja kölcsön a látesővet barátom.

A legnagyobb készséggel! Az ilyen gucker azután legtöbbszörre az évad befejezése előtt visszakérül a barátomhoz. Ki a köszönésre a legszívelebben mondja, hogy kérem nincs miért.

* **Meghívó.** A debreczeni szállodások, vendéglősök, kavésok, korcsmárosok, pinczerek és kavés segédek 1898. évi május hó 12-én, a nagyerdei »Dobos« pavillonban a kongresszusi vendégek tiszteletére a r t k ö r ü m a j á l i s t rendeznek. Belépti díj 1 frt. — Családjegy 4 személyre 3 frt. Kezdeté este 9 órakor. Jegyek előre válthatók: a »Bika« és »Hungária« kávéházak főpinczéireinél. Zenész: Magyar Testvérek zenakara. Feltűzések köszönettel fogadtnak s hírlapilag nyugtáztatnak.

* **Nyilatkozat.** T. Szerkesztő Ur! Beccses lapja tegnapi számában egy hirt közölt mely alkalmas volna valósága esetén erkölcsi reputáczió ledöntésére. »Vesztett kutya garázdálkodása« czim alatt valószínűleg jóhiszeműen megírta azt, hogy én a Miklós utcában garázdálkodásokat követtem volna el oly állapotból kifolyólag, melyet egy súlyos betegség idézett elő.

Nem czélom részletesen tárgyalni azon indokokat, melyek egy az ismeretlenség homályában rejtőző gyáva felebarátomat arra bírhatták, hogy ellenem névtelen feljelentést

tegyen. Elégnek tartom azt kijelenteni, hogy személye iránt a legmesszebb menő puhatólódásokat tettem s a megtorlas részemről kénsni nem fog. Tisztelettel Maros eb a Miklós utcán.

* **Petőfy körképén.** A nagyszzebeni csatát ábrázoló körképén, amely nemrég nyílt meg a nagy közönség előtt, különös észrevételek tárgya maga Petőfi alakja, a melyhez egyaránt hozzászólnak a szabadságharc részesei, a festőművészek és a nagy közönség. Az előbbieket közül néhányan azt állítják, hogy Petőfi nem is vett részt a nagyszzebeni csatában. Hogy Petőfi csakugyan részt vett a nagyszzebeni ütközetben, erre élő tanu gróf Kreith Béla szolgálja, aki a nagyszzebeni esata hajnalán a reggelit készítette el Petőfi részére. Történelmi szempontból meg azt is kifogásolják, hogy Petőfi Sándor a körképén nagyon messze volt Bem hadvezértől, holott mint hadsegédnek közel kellett volna lennie. Igaz ugyan, hogy Bem napiparancs utján adta ki, hogy Petőfit ne bocsássák a tűzvonalba, de a távolság a körképén túlságosan nagy, mert Bem maga sem volt a tűzvonalban. Styka, magyar művészek társaságában úgy nyilatkozott, hogy Petőfi alakja az egyetlen a körképén, amelyet allegorikus szempontból megesszményesített. — Hőfőhár köpenyegbe burkolta Petőfi alakját, a ki pompás ménen ellovagol Bem vezérkarától — és az utóhad gyanánt előnyomuló veres sapkások elé vágat, a kiket gróf Bethlen Gergely vezényel löhátón. — Tudvalevő, hogy Bethlen zászlóaljja döntötte el az ütközetet. Nos, hát Petőfi látva a csata kedvező fordulóját, örömeiben zsebkendőjét lobogtatja a vitéz Bethlen felé, ki észrevevén legnagyobb magyar költőt, katonásan lebocsátja előtte kadját. Ez jelenet közben szemtanuk szerint meg is történt volna. — Az a kérdés, hogy nem-e lett volna helyesebb, ha Petőfit realiztikusabb felfogással vetették volna körképébe, amint egyszerű dolmányban, kissé rendetlenül és a nap hevéből izadt homlokkal ül kis székely lovon? Melyik e kettő közül fokozta volna a hatást? Petőfi eszményesítve szép magyar ruhában, pompás ménen, vagy Petőfi kis székely lovon, fáradtan és rendetlenül?

* **Madárfejű törpe.** Dobos János, ki 17 éves kora daczára 15 klg. súlyu s a természet több más tulajdonságoknál fogva megkülönböztette az emberi lényeknél megszokott alakzatoktól, a vásár alkalmával egy e czéla felállított építményben megtekinthető a vásártéren.

x **Söröcsarnok megnyitása.** A nagyváradi peczezőszőlősi sörgyár gondoskodik arról, hogy természet városunk közönsége is élvezhesse és megkedvelhesse. A Kossuth-utcai ezelőtt Dávid-féle, legutóbb poprádi söröcsarnok tágas helyiségét a sörgyár előnyösen átalakította s a rövid idő alatt közközelvétséget kivívott peczezőszőlősi sör a holnaptól kezdve krigiből, pohárból és zónából élvezhető lesz. A nyári időnyre jól berendezett hűsítő söröcsarnok élén Dobó István faradozik a sörfogyasztók pontos kielégítésén, s a picolákat az »azonnal« betartására buzdítja. És ha az italjal a peczezőszőlősi eső bőségesen ellátja a sör híveit, a gyomor kívánalmairól is gondoskodik Dobóné, jóhírnevnek örvendő gazdaasszony, ki a sütezt főzést a személyes felügyelete alatt eszközölteti. — A jókedvvel együtt a hangszerek és kezelői is jelentkezni fognak, úgy, hogy a ki oda betéved, az ott jól fogja magát érezni, hogy nem téved ki egy hamar.

Az új söröcsarnok ünnepélyes megnyitása holnap lesz.

IRODALOM.

Hegyesi Márton. Az 1848—49. harmadik honvédszászlóalj története. Azokban a legendás küzdelmekben, melyeknek félszázados évfordulóját a nemzet ünneppel ülte meg, a harmadik honvédszászlóalj a legtöbb dicsőségből vette ki részét. Ott harcolt Szent-Tamásnál, győzelemről-győzelemre vezető zászlaját az áprilisi hadjáratban, Budavár ostrománál az első közt éri a kitüntetés és

mig Világos után el nem égetik zászlaját, — nem éri azt folt. Damjanich, Vetter, Földváry, Görgei állanak az élén, szabadságharcunk legvitézebb katonái innen kerülnek ki. — Hegyesi maga is velök harcol a kezdet kezdetétől a vég végéig. Részben maga följegyzései nyomán, részben kortársai szolgáltatott anyagból megírta történetét, nagy lelkesedéssel, mint maga írja a Görgetnek ajánlott könyv előszavában »igyekeztem egész lelkemet belelehelni, mely izzik a szabadságharcunk történelme iránti forró lelkesülés hevéből.« A könyv a mostani aktuális szabadságharc irodalomnak egyi igen értékes terméke. Megjelent a Franklin-Társulat izléses kiadásában, Budapesten és ára 1 frt 80 kr.

A nyiregyházi zendülők.

A kislétai földmives munkások zendülése ügyében tegnap kezdődött meg a végtaggyalás Dicóffy Sándor tszékü elnök vezetése alatt.

A vádat Szikszay Lajos ügyész képviseli s a vádlottakat Kovács Zsigmond ügyvéd védi. A vádlottak padján 64-en ülnek.

A vádlóval szerint mult év decz. 17-én a csendőrök a kislétai szocialista munkásmozgalom 4 vezérét, névszerint Breta Jánost, Popovics Miklóst, Gebri Jánost és Kovács Károlyt elfogták. Erre összeesortosult vagy 150 ember és követelték az elfogottak szabadon bocsátását s midőn a csendőrök ezeket a nyiregyházi jbiróságához kísérték be, a tömegutánuk ment s először a szolgabirótól követelte az elfogottak szabadon bocsátását, majd fenyegető állást foglalt a jbiróság előtt s fenyegetéssel akart követelésének érvényt szerezni, végre a csendőrök szurony szegezve üzték el a tömeget a jbiróság elől.

Hat vádlott most is a vizsgálati fogságban van a többiek szabadlapon védekeznek. 6 börtönőr örzi feltűzött szuronynyal a vádlottakat.

Mindenik beismeri, hogy szocialista, legtöbbször beismerik azt is, hogy a jbiróság elé mentek a tömeg között, de erőszakoskodni nem akartak s csak az ártatlan elfogottak szabadon bocsátását akarták kérni.

A vádlottak tiltakoznak az ellen, mintha ők földosztást akartak volna. Néhányan be ismerik, hogy Várkonyi lapjából azt olvasták, de ők ezt nem helyeselték.

Van a vádlottak között egy fiatal menyecske is Szegedi Károlyné, aki azzal van vádolva, hogy ő biztatta legjobban a tömeget az erőszakra.

Elnök: Beismeri, hogy erőszakra biztatott?

Vádlott: Csak azt mondtam, ha férfi volnék, mennék én is a többiekkel.

Elnök: Azt kiáltotta: Én is szocialista vagyok!

— Azt mondtam.

Kovácsi Károlytól, a kálló-szemjéni szocialisták vezérétől kerdi az elnök: Mikor volt Várkonyinál? Novemberben.

Elnök: Miért? Hoztam alapszabályokat és egy rajzot.

Elnök: Földosztási térkép volt?

— Nem, hanem egy rajz, mely megállapítja, hogy ha a szocialista köztársaság létesül, miképpen kell megosztani a munkát.

Elnök: De a hiszékenyek mind azt hitték, hogy földosztásról van szó...

Breszka Mihály csizmadiamestertől, a létai szocialisták elnökétől kerdi az elnök:

— Maga feltolta magát apostónak s mindenkit felkért, hogy válasszák meg elnöknek?

Vádlott: Nem toltam fel magam, úgy választottak meg.

Elnök: Ki hozta be maguknál a szocializmust?

— Nem tudom. Csakhogy mindenütt az beszélték, kell valamit tenni.

A tanuk legtöbbje kedvezően vall a vádlottakra.

Mint tudósítónk jelenti, a törvényszék ma meghozta ítéletét. Kovács Zsigmond hatákos védőbeszédére a törvényszék a 65 vádlott közül 12-öt felmentett, a többi pedig hatóság elleni erőszakért elítélte. Két vádlottra 2 havi, negyvenre 3 havi és egyre 6 havi fogházbüntetést mértek, de a szabadságvesztést a vizsgálati fogság által többnyire kifizették vette. Azok az elítéltek, akik elzárva nem voltak, fellebbeztek. Az ügyész súlyosbításért fellebbezett.

Az elítélteket mind szabadlabrá helyezték.

A széphangu leányok.

Budapest apr. 22.

Már hónapok óta csatangol a fővárosban két fiatal leány. Ismerik őket már a notabilitások, sőt egy hét óta a vendérség is. Pozsonyból kerültek Budapestre, mert azt hitték, hogy fiatalágukkal meg asszonyi ravaszágok többre viszik, mintha vidéken maradnának. Stern Gizella és Irén, ez a nevük, a egyik husz esztendő, a másik tizenhét. A nagyobbiknak szép hangja van, a fiatalabb is tud nótázni s erre a tehetségre alapították jövőjüket.

Elhatározták, hogy sorra látogatják a főváros előkelő urait s megkérlik, hogy tanítsa ki őket a zeneakadémián. Száz gavallér magyar közt csak akad harmincz, a ki meghallgatja kérésüket: így gondolkoztak s elbizakodva érkeztek meg egy havas januáriusi napon.

A Föld utcán béreltek szobát aztán megindultak hódító körutjukra. Szerkesztők, képviselők, ügyvedek, orvosok, főtisztviselők, háztulajdonosok és börzianerek. Lipótváros és Belváros tudnának beszélni: a két szép hangu leányzóról, a ki mindenütt elsírta hogy szegény árva, hogy mekkora tehetség lakozik torkában. Olyan édesen, szívhezszólan tudtak esdekelni, hogy alig távoztak valahonnan üres kézzel.

A zöld és kék bankokat pedig hazavitték a föld utcái hónapok szobába, ahol édes anyjuk — testes matrona — halomra rakogatta s elküldötte a pozsonyi takarékpénztárba.

A széphangu kisasszonyok lassankint kikoptak minden helyről s a rendőrség is rájuk fordította figyelmét, mert sok panaszt érkezett ellenük. De azért csak nem szüntették be a hazugsággal enyhített koldulást. A minap Rákosi Viktort kerestek fel. Ilendően bemutatkoztak, aztán a nagyobbik elkezdte:

— Nagyságos uram, halottuk, hogy ön mecénás. Bennem egy Wilt Maria vész el, ha nem segít rajtam. Fenomenális bangom van, ha akarja, megpróbálom. Nincsen itt zongora?

— Sajnálom, vel-tlenül nincs nálam.

— Teszek egy ajánlatot. Tanítasson ki engem. Ha megtanultam az énekművészetet, ön 25 százalékot fog kapni kereseményemből. Gondolja meg jól, évenként 50.000 forintot is megkereshetek.

— Már meggondoltam.

— Tehát, igen?

— Nem.

— Ön visszautasít egy védtelen nőt?

— Vissza.

A két leány erre szokni kezdett s könyhullatás közt 30 frtra szállította le igényét. Vegre is szarnyaszegetten távoztak.

A rendőrség e közben tiltott koldulásért harmincz forint pénzbírságra és kiutasításra ítélte a leányokat. Most kezdődött csak el a szabadulás. Sorra felkeresték Balint Vilmos, Gal Jenő, Beldi Izor ügyvédek, Hegedűs Sándor orsz. képviselőt, hogy védje meg őket a rendőrség ellen. Hegedűs Sándor néhány ezer penggellel is segítette őket. Egy ízben Jókai Mórt is meglátogatták s kérték, hogy nagy lakásából adjon az ő üldözött család-jóknak egyetlen szobácskát, a hol védve lennének.

Tegnap vegre rajtavesztettek a széphangu leányok. Egyenesen a belügyminiszterhez akartak menni, hogy a rendőrség ítélete

ellen panaszkodjanak. Fölmentek délelőtt de a portás azt mondta nekik, hogy a miniszter csak délután fogad. A kapuban 2 detektív várakozott rájuk s be akarta kísérni őket. Erre nagy utcai botrány keletkezett. Gizella és Irén levette magát a földre s hangosan jajveszékelt, rimankodott. Mit sem használt. A detektívek megragadták a kisebbik leányt, a mig Gizella felszaladt a miniszterium lépcsőin s még mielőtt a szolgák visszatarthattak volna, berohant Perczel Dezső dolgozó szobájába s magára zárta az ajtót. A detektívek és a cselédség hiába dörömböltek az ajtón, nem nyitotta ki. Vegre is a folyosó másik végéről kerültek a szobába s kivitték a síró teremést.

A két leányt a főkapitányságra kísérték s azt mondták nekik, hogy addig el nem eresztik őket, a mig ki nem fizetik a rájuk szabott bírságot. Valahonnan előkerült édesanyjuk a ki aztan fájó szívvel olvasta le a harmincz forintokat.

A mikor szabadok voltak, első dolguk volt hogy a mentőkhöz mentek s ott sűrű sóhajtasok közt bekötötték összekarmolt kezüket, a mely megsérült a duakodásban. Most fölötött karral, mártírként járnak megint a várost s gyűjtögetik esdő szóval a bírságot, a mely busásan visszakerült már a mama pénzes fiókjába. A rendőrség ugyan szemmel tartja őket, de a kiutasító végzést nem hajthatja végre addig, a mig jogerős nem lesz. Az okos kisasszonyok ugyanis megfellebbezték az ítéletet s a meddig lehet, huzzák halasztják a dolgot.

Különfélék.

Apáca a bíróság előtt. A budapesti törvényszék sikkasztás miatt vonta tegnap felelősségre Hirsch Mariát, a ki a Rökuskórházban nagybeteg felkötve Kellner Regina ruhaféleit eladta s a pénzt megtartotta magának. Arra számolt, hogy a szegény tudóveszes leány meghal. Most pedig, hogy Kellner Regina életben maradt, azzal védekezett, hogy tartozott neki, mert hónapokig élelemmel látta el a kórházban. Hirsch Maria egy ápoló apácára hivatkozott, aki ma meg is jelent a tárgyaláson.

— Mi a neve? — kérdezte az elnök.

— Czelesztine testvér.

— Nem a rendbeli, a családi nevet kérem.

— Igazi nevemet nem mondhatom meg.

— Itt megmondhatja, világosítja fel az elnök. Különbben kérdezte meg főnöknőjét, aki ide kísérte.

Czelesztine testvér miután a velle volt főnöknőtől megnyugtató választ kapott, megmondja a nevet, de csak halkán — a jegyzőnek.

— Igaz-e, hogy a vádlott nő lelmi szereket és fehérruhát hordott be Kellner Regínának?

— Igen 18 hónapon keresztül.

— Hajlandó erre megesküdni?

— Esküdnünk mar igazán nem szabad, feleli Czelesztine testvér.

— Helyes. Csak azt mondja hát, hogy megerősíti-e fogadalmával a vallomását.

— Azzal igen.

A bizonyítás ezzel véget ért, Hodászy Antal kir. alügyész az irgalmas testvér vallomása alapján elejtette a vádat s a törvényszék felmentő ítéletet hozott.

Gonosztevők paradicsoma. A Braziliától több napi távolságra eső Fernando de Norsuha nevű szigetcsoportot Chateaubriand, a francziák nagy írója a legkedvesebb lakóhelynek mondotta. Ez a legkedvesebb lakóhely pedig ez idő szerint Brazília legveszedelmesebb gonosztevőinek számüzetési helye. A császárság idejében Braziliában tudvalevőleg a halálbüntetést eltörölték, és azóta a gonosztevőket a magányos szigetekre deportálják, honnan teljesen lehetetlen megszökniük. A deportáltak azonban nem is gondolnak a szökésre, mert a termékeny és enyhe éghajlatu földön oly jól érzik magukat, hogy nem is kívánják többé odahagyni. Teljes szabadságot élveznek

és ki ki tetszése szerint választhatja meg foglalkozását. Legnagyobb részük földműveléssel foglalkozik, de van köztük sok mesterember sőt orvos is van a gonosztevők társadalmának. Mindössze csak az emlékezteti őket elítélte voltokra, hogy esténként jelentkezniük kell a sziget kormányzójánál, ki ritkán jut abba a kényeszerű helyzetbe, hogy büntessen, mert a foglyok többnyire példásan viselik magukat, nehogy meg valahogy megkönyvelmezzenek nekik.

A rendőrség nem nevet. Az orosz rendőrség most rendkívül komoly ügyvel foglalkozik. A pétervári széles időjárás mellett ugyanis megesik neha, hogy a kerékpározó hölgyek ruhája kissé magára emelkedik, a mint a szél belekapaszkodik. Horribile dictu néha-néha még a selyem-jupón is kilátszik. Persze, a hölgyek ilyenkor jót nevetnek a pajkos szél incselkedésén. De a rendőrség nem nevet. Sőt a legnagyobb mértékben erkölcsellenesnek tartja a dolgot. Kijelentette, hogy ez nem járja, ezen valamiképpen segíteni kell. Szakértő rendőrtanácsosok kikutatták, hogy a fölöttébb erkölcsös Angolországban milyen a kerékpáros hölgyek ruhája. A tanulmányozás eredményeképen a napokban ily tartalmu ukáz jelent meg:

Azok a hölgyek, a kik utcán akarnak kerékpározni, angol jacquetet kötelesek viselni. Továbbá vagy ugynevezett rational dressnek kell lennie a szoknya alatt, amilyen a magyar csikósoknak van. Vagy pedig a reform-ruhát kell viselni, melynél derék ésszoknya egy darabból vannak és a szoknyát össze lehet csatolni.

És most a pétervári kerékpárosnők új ruhát kénytelenek csináltatni. Ezt persze viszont a számlafizető férjek sanylik meg legjobban.

KÖZGAZDASÁG.

Osztrák állatforgalmi intézkedések.

Értesülésünk szerint az apri is hó 23-án életbe lépő új osztrák állatforgalmi intézkedések a magyar gazda közönségre nézve az eddigi intézkedéseknél tetemesen kedvezőbbek. Ugyanis az osztrák kormány april 23-tól kezdve ragadós száj- és körömfájás miatt egyetlen magyar országot törvény hatósággal ellen sem tart fenn állatforgalmi korlátozást, s a sertes veszmia t Bács-Bodrogh, Bihar, Kis-Küküllő, Komárom, Nyitra, Pozsony, Temes és Zala vármegyék és Debreczen város ellen fentartott sertes beviteli tilalmat is megszüntette.

Folyóvíz tojaskonzervválasra. Ha forrásba friss tojásokat helyezünk, azok frissességüket még egy évig is megőrzik, nem zapulnak meg. Ha nagyobb mennyiségben akarunk így tojásokat eltenni, akkor czelesztine a vízbe dróthálóval helyezni és erre rakni a tojásokat. Ismeretes dolog, hogy a folyóvíz a rothasztó baktériumoknak életműködését megakasztja, s ez az oka annak, hogy a tojások nem romlanak meg. (?)

Szöllő és borgazdasági tanfolyamok szőlőművelés szempontjából fontosabb községekben működő néptanítók részére a földművelésügyi miniszter ez évben is négy evre terjedő tanfolyamokat rendelt. E tanfolyamokra ezuttal 172 néptanító vétetett fel kik közül 166 tanító utazási és ellátási költségeinek fedezésére fejenként 60 frtot kap az államtól 6 tanító pedig saját költségén végzi a tanfolyamot. A felvételre a miniszter első sorban azokra a tanítókra volt tekintettel a kik olyan községekben vannak alkalmazva, a hol a phylloxera a szőlőket már elpusztította, vagy nagy mértékben pusztítja s a hol a hol a lakosság elsősorban a szőlőművelésre van utalva. A tanfolyamok ez évben 12 helyen és pedig Pozsonyban, Vácott, Egerben, Tarczapo, Beregszászban, Bihar-Diószegen, Nagyenyeden, Meneden, Tatán, Veszprémben, Tapolczán és Pécsen fognak megtartatni és f. é. april. hó 25-én kezdődnek.

CSARNOK.

A Murilló-fej.

Irtta: Fehér Dezső.

(Folytatás.)

De hát Mező-Csáthon leszállt Göthe német kommentátora és Somorjay ráért gondolkodni.

A német gouvernantenál is nagyobb kegyelmezzel emlekezett vissza a doktorra, a ki idegbaja ellen azt ajánlotta neki, hogy menjjen vidékre pihenni. Ha a legborzasztóbb, jejen vidékre, vagy fluidumokat rendeltetett, — azt még csak lenyelte volna valahogy, de hogy az a rettenetes ember a halálra, meg a tébolyra való felreérthetetlen cselekedésével elűzte az ő fővárosából és exportálta vidékre, az egyhangú, naiv embereket szórakoztató provinciára, az több volt, mint a menüit Somorjay nyugodtan eltűrhetett. Verte is a kupé ablakait ujjaival; mintha ez lett volna az oka mindennek, miközben dühös monológba kezdett.

— No hát szép multság lesz az nekem odalenn Zsolcán egy hónapig. Elvezhetem majd kora reggel a legelőre induló birkák bégését. Délután elmehetek a népkertbe, délután elmehetek a Sajóba fürdeni. — este pedig este . . . megboldulhatok. Mit csinálhat az ember Zsolcán este? Legfőlegb összeszámálhatja a csillagokat az égen, hogy megvan-e még valamennyien.

Egyszerre eszébe jutott a Murilló-fej, Török Gabi Murilló fejü ideálja, Zsolca szentje. Csak fantáziájában élt a kis kaczer fruska képe, a ki a medikus gölyát úgy el tudta boldítani avval az öt évvel, de azért mintha csak színről-színre látta volna, úgy maga elé tudta varázsolni a naiv együgyű-évevel anyalokat imitáló falusi libát. Mert Török Gabi pontosan leírta, sőt czíráta egy átutazó piktor szakvéleményét, a ki azt mondta, hogy Beczkó Irma egészen olyan, mint a Murilló szentképeinek egéről lemosolygó amorettek. Azóta hívja a zsolcai juresse d'oree Murilló fejnek.

Órült, hogy eszébe jutott a Gabi ideálja? Szerette azt a becsületes jó fiút az ő romlatlan szívével, rajongó lelkével. Ha analizálnók az érzelmeket, akkor voltaképen önzésnek is nevezhetnők azt, a mit Somorjay egykori tanítványa iránt érzett. Gabi csodálta benne az írói talentumot és a gimnázisták entuziazmusával beszélt az ő poeziseről. Somorjai pedig halás volt és elhatározta hogy Török Gabi kiabrandítja első bohókás gyerekkori szerelméből mert úgy vélekedett, hogy egy modern ember eszépen haladó carierjen tönkre tehet egy olyan kis fruska, — a ki könyv nélkül tudja Jókait és a »Lányok Lapja«-nak előfizetője. Azokból lesznek később a legkikapósabb asszonyok és azok az okai, hogy sok diák elbukik a szigorlaton. Hejh, tudta az Somorjai viveur letére, hogy mennyi gyerek züllött már el ilyen gögicselő bak-

fishok együgyűségének maszlagoló hatása alatt. Nem akarta, hogy az ő jobb sorsra érdemes discipálusa is elveszítve egyéb hasznos dolgokra szükséges eszét.

Somorjay elhatározta, hogy kurizálni fog a Murilló-fejü babának és az udvarias művészetének raffinementjaival magába boldondítja a kis fruskát. Azután kapacizálja, hogy írjon neki szerelmes levelet Pestre. Jó lesz az a szerelmes levél »corpus delicti«-nek. Avval ábrándítja majd ki a holdvilágot ugató Gabi gyereket, — aki pár napig kesereg majd a leleplezésen, pár napig öngyilkossági gondolatokkal foglalkozik. — de azután hamar elfelejté az ő hűtlen ideálját Murilló fejestől, — mindenestül.

A gyorsvonat megállott egy perczre és a kalauz a süket utasok kedvéért tele torokkal kiáltotta el az ő mindennapos mondókáját:

— Zsolca! egy percz!

Somorjay úgy összerendezte, mint a francia fegyvereket, a kik Cayennebe érkezőnek. Csak úgy a lábával rugdalta ki dühében a podgyászokat a hordár elé, azután savanyu ábrázattal lépett a néptelen peronra, a hol a helyi hatóságot egy szundikáló hajdu képviselte.

— Menjünk a tömlőcsebe egy hónapra! Hogy az ördög vinné el azoknak a doktoroknak a tudományát, hogy okosabb kurát nem tudnak felfedezni a megveszekedett idegek rekonstruálására!

III.

A tervezett hadicsel kivitele sokkal nagyobb akadályokba ütközött, mint azt Somorjay Tamás az első perczben elképzelte. Arra, ugyan el volt készülve, hogy a vidéki kisasszonyokkal nem lehet olyan könnyű szerrel ismeretséget kötni, mint a chantantok ünnepele csillagával, akiknek csak int az ember és elég nekik annyit szó ni, hogy: »Hé, Mici Janett, Charlotte . . . vagy hogy is hívják, nem jönél velem egy souperra?« de mégis azt hitte, hogy egy pár ablakséta egy pár hamiskás kancsalítás után észreveszi a versfaló hülyecske a becses, magát kellett országosan ünnepele poétát. A kis leány kezdte bosszantani, a ki a legfeltűnőbb, legtűzesebb attacka sem reagált. Egyszerűen nem vette észre és egy másodperczre sem vette le tekintetét a himzésről: a melyen minden délután ott szorgoskodott az utcára kiszökellő ablakpárkány előtt!

Szemben volt a hotel és annak ablakából nézte Somorjay Gabika Murilló fejü ideálját.

Csakugyan olyan amoretteszerű fejcskéje volt a kicsinek, milyenek a Piti palotában és Hampton Courtban őrzött kartonok bájos mittienjét képezik.

Somorjai már az első fixirozás után konstátálta, hogy Gabi nem nagyon tulzott és a fiúnak éppenséggel nincs rossz izlése.

A szende kis liba madártávtól sem festett rosszul és arcának kivehető körvonalai után itélve, sokat ígért.

Egy ideig nézte, nézte a fásultszívü poéta

leshelyéről a kiszemelt vadacskát és a hogy az himzésére szögezett tekintetekkel szinte szobormerevséggel ült nap-nap után megszokott helyén, Tennyson juttatta eszébe és fülebe zsongott egy pár strófa a Király idyllekből, a melyekben a fiatal szívü, dereshaju poéta laureatus énekelte Arthurék legendáját:

. . . Helén, a bájos szép Helén, az astóati lilium,

Keletre néző torony-szobája ablakában

Örítte pajzsát a hős Lancelotnak.

Egyszer úgy helyezte el, hogy a regg első sugára essék arra,

Majd feltve rozsdá, vagy más sérüléstől,

Aranypalástot himezett fölé s ráírta mind

A mi a pajzsra vésvé volt . . .

Szamárság! — fakadt ki Somorjay maga ellen erőtetett cynizmussal — még u oljára elfog valami limonádizü romantikus hangulat merő unalomból. Menjünk tovább!

És tovább ment. Elhatározta, hogy miután Zsolcán mindenki észreveszi, mindenki ujjal mutat rá, a »Régi Hangok« hírneves szerzőjére, csak éppen Beczkó Irma himezt tovább olyan nyugodtan és közönyösen, mintha csak egy favágó haladna el az ablakja előtt, nem teketóriázik sokat, hanem ajtóstól nyit a házba.

Ez annál könnyebb volt, mert a házban egy czimta hirtette, hogy a Murilló fej édes apja az összes gyógytudományok doktora orvos, sebész, szemész. Ha nem akarja észrevenni a kis baba, mint Don Juant, majd észreveszi, mint pácienset.

Benyitott

(Folyt köv.)

Nyílt-tér.

Egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer a

Ferencz József

keserüviz,

a keserüvizek királya.

Orvosi tekintélyek bizonyítványai szerint a világhírnek örvendő

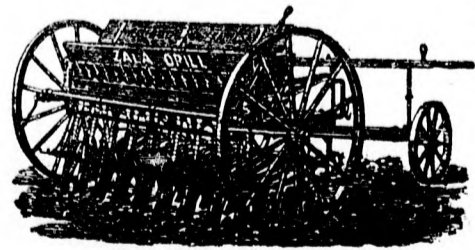
FERENCZ JÓZSEF keserüviz

a keserüvizek tulajdonképeni képviselőjének tekintendő, mert pártatlan egyenletes, gyors és tartós hatása.

A nagy millenniumi éremmel egyedül kitüntetett keserüvizforrás.

Kéretik csak **Ferencz József keserüvizet** nem pedig budai, vagy egyéb elnevezést használni. **Kapható mindenütt.** (Az igazgatóság Budapestén.)

Weiser J. C. mezőgazdasági gépgyára Nagykanizsán.



ZALA-DRILL sorvetőgépünk, a melynek elmés ujtásait a nagy közönség már jól ösmeri, nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte úgy 1897. október 1. a kisbéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

különös figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

acélból készített

Sack rendszerü egy és két barázdás ekéinket

a melyek kiváló anyagból készítve hasonlíthatatlanul tartósabbak minden eddigi gyártmánynál.

Raktáron tartunk: Szecskavágó, répvágó, rosták ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczenben, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Klein Jakab,

üzletvezető.

